

EEN HEMEL OP AARDE (HEAVEN ON EARTH)

Blijspel in één bedrijf

door

PHILIP JOHNSON

vertaling

ANNET BEERBAUM-MEYER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **EEN HEMEL OP AARDE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PHILIP JOHNSON** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

_Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN in volgorde van opkomst:

LAURA HUBBARD - slank en charmant, ca. 45 jaar

JILL HUBBARD - haar dochter, aardig meisje, dol op haar ouders, circa 19 jaar

ELLEN - dienstmeisje

ADRIAN ILLIDGE - dominerend type, vriend van Jill, ca. 24 jaar

ERNEST HUBBARD - echtgenoot van Laura, circa 45 jaar, een aardige maar onopvallende verschijning

PLAATS VAN HANDELING:

De zitkamer van het landhuis van de Hubbards ergens op het Engelse platteland.

TIJD:

Een warme middag aan het eind van de zomer.

DECOR:

Het toneel laat een heel gezellige, sfeervol gemeubileerde kamer zien.

De haard is midden achter. De enige deur die toegang geeft tot de hal is links voor. Midden rechts is een glazen terrasdeur naar de tuin, waarvan men nog een kleurige glimp opvangt.

Met de rug naar de terrasdeur staat een grote leunstoel.

Hier tegenover aan de andere kant van de kamer, een bank (*met kussens*) die uitzicht geeft op de tuin.

Rechts tegen de achterwand een schrijfbureau met stoel. Op het bureautje een aardig lampje, schrijfgerei, kaarsen in houders, een asbakje en een paar in leer gebonden boeken. Tussen bureau en gangdeur nog een leunstoeltje tegen de wand.

Naast de terrasdeur wat meer naar het voetlicht hangt een spiegel, waaronder nog een klein armstoeltje. Voorts een tafeltje met een vaas met rozen naast de terrasdeur en een grotere tafel tegen de achterwand. Links hiervan een boekenkast of kabinetje.

Op de schoorsteen een vaas met bloemen, zilveren kandelaar met kaarsen, asbakje en lucifers.

Wanneer er schilderijen worden opgehangen, dan hij voorkeur bloemstillevens.

Als het doek opgaat schijnt de zon uitbundig door de terrasdeuren naar binnen. Laura Hubbard is bezig bloemen te schikken. Ze buigt zich een roos met lange steel in haar hand over de vaas met bloemen die op de tafel tegen de achterwand staat. Haar rustige en elegante manier van doen is van een aparte bekoring. Ze draagt een jurk van lichte, zachte stof en heeft een grote tuinhoed op haar hoofd. Voorzichtig doet ze de roos bij de andere bloemen en gaat dan een stapje terug om het effect te bekijken.

Op dit moment gaat de deur open en komt haar dochter Jill de kamer in. Uit haar manier van binnenkomen valt op te maken, dat het leven momenteel voor haar een ernstige aangelegenheid is.

JILL (*binnenkomend*): Hallo mam... ben je hier? Met de bloemen bezig?

LAURA: Ja liefje... tenminste, dat was ik. 't Is nu gebeurd.

(*buigt zich over de vaas en verandert nog wat*) Ik vroeg me al af waar je was de hele middag.

JILL (*loopt naar links richting bank*): Ik? O... in mijn kamer... ik had geen idee van de tijd. Ik heb zitten lezen.

LAURA (*haar rug strekkend*): Toch niet het ochtendblad, hè Jill? Je vader heeft er zich gewoon wezenloos naar gezocht.

JILL (*op enigszins superieure toon*): Niet het ochtendblad... gedichten. "Vogels, dieren en bloemen" van D.H. Lawrence.

LAURA: Hè!... Die roos wil maar niet goed blijven zitten. Daar dan!... En is het een aardig gedicht?

JILL (*haar vlug even aankijkend en dan overlopend naar de tuindeuren*): Aardig? Nee, 't is helemaal niet aardig! 't Is lelijk en wreed! En primitief. LAURA: Goeie genade!

JILL (*bij de open deur staand met haar rug naar de kamer*):

Maar o, wat is het waar. Wat is het waar!

LAURA: Werkelijk? (*de vaas oppakkend, naar links overlopend en de vaas op het schrijfbureau zettend*) Ach ja wat zal ik zeggen. Tegenwoordig lees ik natuurlijk niet veel gedichten, maar wanneer ik ze lees moeten het wel mooie zijn. Of van die gedichten die je een fijn, warm gevoel van binnen geven. (*nu links van het midden*) Je weet wel wat voor gevoel ik bedoel. Zoiets dat je krijgt hij het zien van het aflossen van de wacht bij Buckingham Palace en het horen van het volkslied... of als de zon heerlijk schijnt en lachende kinderen en vrolijk blaffende honden en... eh nou ja van alles... Nou kijk eens, vind je de rozen zo niet beeldig? (*Maar Jill, haar hoofd achterover, haar ogen gesloten, terwijl ze diep de lucht inademt, schijnt haar niet te horen*) Kijk dan Jill, vind je niet....? (*kijkt over haar schouder*) Jill liefje, wat doe je eigenlijk?

JILL (*blijft met haar rug naar haar toe staan*): Niets. ik neem alleen maar alles in me op... anders niet: de geur van de warme door de zon geschroeide aarde (*ze strekt haar arm naar de tuin uit*) Aaahh!

LAURA (*stapje naar haar toe*): Sta daar nou niet zo. De tuinman zou wonder wat denken.

JILL (*laat haar armen weer langs haar lichaam vallen en draait zich om meer de kamer in*): Ruik jij de warme aarde dan niet? Echt niet mam?

LAURA (*snuift wat voorzichtig*): Nee, ik geloof het niet.. Waarom?

JILL (*zich ernstig van de deuren afwendend*): Ik eerst ook niet totdat Adrian het me leerde. Hij zegt, dat we allemaal een nauw fysiek contact met de aarde zouden moeten ontwikkelen. Liet mooiste dat er op de hele wereld bestaat, zegt hij, is om tussen de voren van een vers omgeploegd veld te liggen en je er in rond te wentelen: graaf met je vingers in de bodem, strooi de aarde over je heen en voel je er één mee.

LAURA (*twijfelachtig*): 't Klinkt tamelijk verward hè? En wat zouden de boeren er wel van zeggen. Dat weet je maar nooit. (*Jill zoekt een antwoord, glimlacht naar haar moeder, loopt langs haar heen naar het bureautje en neemt een sigaret.*)

JILL: Beste mams. Soms zeg je gewoon de gekste dingen.

LAURA (*komt rechts van de bank en verlegt de kussens wat*): Meen je dat nou? Dat is dan beslist niet de bedoeling.

JILL (*steekt sigaret aan; zegt dan na korte pauze*): Daddy is zeker in de tuin om de rozen bij te snoeien voor de tentoonstelling?

LAURA: Hij zei, dat hij een eindje om ging. (*gaat op het linker einde van de bank zitten aan de haardkant*) Zeg, hoe laat verwacht je eigenlijk Mr. Illidge? Moet hij niet van het station gehaald worden? (*Jill gaat op de armleuning van de leunstoel rechts midden zitten*)

JILL (*beetje lachend*): Lieve help nee! Adrian háát auto's. Hij komt lopen over de heuvels van Greenways.

LAURA: Lopen? Dat hele eind? En hoe moet dat dan met z'n bagage?

JILL: Ach... hij brengt waarschijnlijk alleen maar een tandenborstel en z'n pyjama mee.

LAURA: O!...

JILL: Mams je dacht toch niet dat hij zich voor het eten gaat verkleden? (*ze glimlacht*)

LAURA: Nou... ik dacht... ik bedoel, de meeste mensen doen dat...

JILL (*nog glimlachend, haar hoofd schuddend*): Niet iemand zo als Adrian. Hij zou zich wild lachen om zo iets conventioneels.

LAURA (*botweg*): O ja? Nou ik geloof wel dat ik weet op welke manier ik hem aan het lachen kan krijgen denk ik zo... Hij krijgt de grote kamer in de linkervleugel. Ik hoop dat ie naar z'n zin is.

JILL (*loopt naar schoorsteen en doet daar as van haar sigaret in 't asbakje*): Eigenlijk denkt hij dat hij in de tuin kan slapen.

LAURA (*geschrokken*): In de tuin? Lieve hemel! Waarom?

JILL: Omdat hij erg graag buiten slaapt.

LAURA: O... zo... natuurlijk als hij dat prettig vindt. (*Een pauze. Jill kijkt naar haar moeder; dan drukt ze met een gedecideerd gebaar haar sigaret uit.*) JILL: Mam...

LAURA: Ja liefje?

JILL: Ik wou je er van te voren op attent maken, dat hij heel anders is dan de meeste jongemannen. Adrian neemt het leven heel erg serieus.

LAURA: Ach zo.

JILL (*loopt naar links en kijkt haar moeder ernstig aan*): Hij denkt veel na en hij is tot de conclusie gekomen, dat het enige dat werkelijk telt... vrijheid is. Echte vrijheid in alles. Hij zegt, dat de meeste mensen alleen maar bestaan uit onderdrukte en gedwarsboomde verlangens. en... en nou... dat dát nou juist hetgene is wat er verkeerd is aan de wereld... aan ons... aan alles. Natuurlijk kan ik het niet zo goed uitleggen als hij, maar..

LAURA: Ga verder kind.

JILL: Hij zegt, dat het die stomme civilisatie is die de wortel is van alle kwaad en die ons een hoop dingen opdringt om te doen. Dingen die we helemaal niet willen doen. En dat maakt het leven zo saai en eentonig en leidt tot vervlakking. Hij zegt, dat we als apen vastgeketend zijn aan een ketting en op een dwaas deuntje dansen dat conventie heet. En dat is allemaal zo verschrikkelijk verkeerd en totaal niet zo als we hadden moeten zijn... Als Adrian het voor het zeggen had zou iedereen volkomen vrij en gelukkig zijn. Hij zou alle roestige en versleten vaste gewoonten onder de loupe nemen, één voor één en ze dan overboord gooien (*loopt uit naar rechts*) Het huwelijk komt dan natuurlijk als eerste aan de beurt.

LAURA: Ach ja... vanzelf.

JILL (*kijkt even vlug haar moeder aan alsof ze haar antwoord niet helemaal vertrouwt*): Wat?

LAURA: Ik bedoel dat is het ook hè?

JILL (*terug naar midden achter*): Omdat dat de meest bindende en tyrannieke van allemaal is... neem jou en Daddy nou bijvoorbeeld.

LAURA: Hm? Ga maar door. Zeg maar wat er niet deugt aan ons.

JILL: Eigenlijk niets bijzonders... tenminste niet zo op het oog. Jullie staan bekend als een model-echtpaar (*kort lachje*) Ha...ha.

LAURA (*lacht mee*): Ha...ha!

JILL (*direct hierna ernstig*).

LAURA: Sorry liefje.

JILL (*gaat op bankleuning zitten*): Maar... jij hebt hem en hij heeft jou. Je kan je zelf nou wel wijs maken, dat je vrij bent om te doen en laten wat je zelf wilt... maar dat is niet zo. Het huwelijk is een soort hoge omheining, waar jullie geen van beiden uit kunt komen.

LAURA (*na korte pauze en een tikkeltje angstig haar dochter aankijkend*): Jill lieverd, vertel me eens, staat dit allemaal in een boek of heb je het zelf verzonnen?

JILL (*opstaand*): Dat heeft Adrian me geleerd. (*ze draait zich om en loopt wat naar achter op het toneel*)

LAURA: Adrian... Ach ja (*ze zucht*) ik begrijp het. (*Een pauze. Jill staat een moment stil en steekt dan schuin over tot links van de bank.*)

JILL: Probeer alsjeblieft niet om al te ongelukkig te zijn over Adrian en mij.

LAURA (*neemt haar hand*): Ja, als je er vast van overtuigd bent, dat hij je gelukkig zal maken

JILL: In ieder geval, maar ik weet wel dat het voor Daddy en jou verschrikkelijk moet zijn. (*kleine pauze*) Jullie hadden er geloof ik jullie zinnen op gezet, dat ik met George Easton zou trouwen hè?

LAURA: Ach dat zou ik niet willen zeggen kind, ofschoon de Eastons heel aardige mensen zijn. Ze waren jarenlang onze huren... en ja, ik hou echt van George.

JILL (*haar hand terugtrekkend*): Ja... ik ook... ik vond hem altijd heel erg aardig en misschien zou ik als ik Adrian niet had ontmoet..

LAURA (*haar aankijkend*): met hem getrouwd zijn?

JILL: Natuurlijk wel. George is het type dat geen tussenweg kent. Trouwen of anders niets.

LAURA (*met een klein zuchtje*): Ja... dal geloof ik zeker.

JILL: Hij heeft me laatst trouwens gevraagd, maar ik heb gezegd dat ik nog wat bedenktijd wilde hebben... en de volgende dag toen ik bij de Garnetts ging logeren ontmoette ik Adrian... nou ja... de rest weet je.

LAURA (*rustig*): Ja meisje, dat is waar. (*ze staat op en loopt richting schrijfbureau*)

JILL (*komt links van Laura*): Het was zo mooi, zoals hij praatte. Hoewel... in het begin was het eigenlijk allemaal wel een beetje vreemd. Sommige van zijn ideeën bedoel ik, maar al gauw ontdekte ik hoe verstandig hij was en hoe schoon gelijk hij had.

LAURA: O... en George?

JILL: Ach... hij verdween vanzelf uit mijn gedachten. (*loopt over naar de haard*)

LAURA: Arme George. *(korte pauze; dan op andere toon)* Nou hij zal dan wel naar iemand anders uit moeten zien. Hemeltjelief. Keus genoeg. Neem Valerie Teesdale bij voorbeeld.

JILL *(verontwaardigd)*: Wat? George trouwen met Valerie Teesdale? Waarom zou die? 't Kind heeft een gezicht als een kikker.

LAURA: Maar ze heeft een lief karakter, meisje. Iedereen zegt:, dat ze haar hart op de goede plaats heeft zitten.

JILL: Dat kunnen ze van haar neus anders niet zeggen.

LAURA *(zacht)*: Toe Jill, hoe dan ook. Je kunt de zon toch wel in het water zien schijnen.

JILL: Heus mam! Dat is al te gek. *(naar terrasdeur lopend)* Alsof het me ook maar iets zou kunnen schelen met wie hij trouwt. Maar als je hem een vogelverschrikker als Valerie toewenst.

LAURA: Nou je weet maar nooit. Met de liefde valt niet te spotten.

JILL *(keert zich om)*: Adrian heeft me alles heel duidelijk uitgelegd het is allemaal een zaak van chemische aantrekkingskracht.

LAURA *(met licht wenkbrauw ophalen)*: Anders niet? En dan te denken aan al die poespas en drukte die ze er over maken. Nou... nou... *(naar haar toelopend)* En je twijfelt er geen seconde aan of je eventueel niet... eh... chemisch op een ander kan vallen?

JILL *(beslist)*: In geen geval... en het zou eenvoudig ideaal zijn wanneer ik jullie met mijn plan geen verdriet hoefde te doen.

LAURA: O... maar dat hebben we niet gezegd. JILL: Dat weet ik wel. Jullie zijn alle twee... *(aarzelt)*

LAURA: Ja?

JILL: Ach... jullie hebben eigenlijk niets bijzonders gezegd.

LAURA: Wat had je dan gedacht? Dat we je zouden verbieden in de kerk te trouwen?

JILL *(zacht)*: Er zal helemaal niet in de kerk getrouwd worden mam. Dat is het hem juist.

LAURA: Ach nee... da's waar ook. Wat dom van me, niet in de kerk. Je wilt er, veronderstel ik, nou... ja... zo maar van door gaan. *(Jill knikt)* Het zal ons in elk geval een hoop poespas besparen... en daar is wel wat voor te zeggen. *(ze gaat rechts midden in de leunstoel zitten)*

JILL *(uitroep)*: Mam!!

LAURA: En kosten ook... maar meisje waarom staar je me zo aan?

JILL *(haar moeder aanstarend met een verbijsterde uitdrukking op haar gezicht)*: Je realiseert je geloof ik niet, dat ik jullie op een reuze manier in opspraak breng. De mensen gaan er natuurlijk over kletsen.

LAURA: Ja... &kit geloof ik wel.

JILL (*alsof ze haar moeder uitdaagt om haar ongenoegen te tonen*):
Reken maar dat er in dit kleine dorp wat afgeroddeld zal worden. (*ze loopt over naar de bank*)

LAURA: Dat realiseer ik me echt wel. Ik zal nooit de praatjes vergeten die de ronde deden toen Kolonel Burke-Bollinger een vos had aangeschoten. De arme man was totaal dood verklaard... door het hele dorp notabene. Maar later speet het iedereen enorm en sloofden ze zich reusachtig uit om aardig tegen hem te doen, toen bleek dat het en vergissing was en dat het geen vos... maar alleen een jachtopziener was.

JILL (*geheimzinnig*): Deze keer zal 't geen vergissing zijn. Je weet wat ze zullen zeggen en dat is natuurlijk verre van leuk.

LAURA: Dat geloof ik ook. Lieve help, daar gaat die roos weer. (*ze staat op en gaat naar het bureautje*)

JILL: Het is feitelijk...

LAURA: Wacht even Jill (*brengt de roos weer op zijn plaats*) Daar!...
Ja?

JILL (*doorgaand*): 't Wordt natuurlijk de grootste dorpsroddel die je je maar denken kan.

LAURA: Slons! Dat is het enige woord dat me te binnen schiet! Huis-tuin-of-keukenslons!

JILL (*voelt dat 't haar tenslotte gelukt is haar moeder enigszins uit haar evenwicht te halen*): Hè?!

LAURA: Zegt ze me dat ze vanmorgen de kamer heeft afgestoft en nu moet je eens op het schrijfbureau kijken. Onder het stof!

JILL (*een uitroep van schrik*): O!

LAURA (*keert zich om*): En wat zei je nu precies? Sorry hoor!

JILL: 't... 't Geeft niet. (*gaat in de leunstoel zitten rechts midden en heeft behoorlijk de smoor in. Een pauze*)

LAURA: Ik denk dat ik de akkers even oversteek dan kom ik vanzelf je vader wel tegen op weg naar huis. (*ze gaat naar rechts en is al bijna bij de openstaande tuindeur als Jill plotseling opspringt*)

JILL: Nee... wacht nou even. (*Laura staat bij de deuren even stil*) Ik... ik moet er echt zeker van zijn dat je me begrijpt. Luister. Ik ben verliefd op Adrian en ik ga met hem weg, maar we gaan niet trouwen (*met nadruk*) we - gaan - niet - trouwen.

LAURA (*stapje naar Jill*): Maar meisje, dat heb je me toch al ik weet niet hoe vaak verteld en ik...

JILL (*haar aanstarend*): Maar... zeg je daar dan helemaal niks van? (*Men hoort de bel van de buitendeur aan de linkerkant.*)

LAURA: Ssst!

JILL: Adrian! (*haar moeder draait zich om en wil weg gaan*) Mam waar ga je nu naar toe?

LAURA: Je vader tegemoet. JILL: Maar...

LAURA: Nee, nee, jullie zullen eerst wel even alleen willen zijn, dat begrijp ik best. (*Ellen, het dienstmeisje klopt en komt binnen*) Ja Ellen? (*ze loopt naar Jill in het midden*)

ELLEN: Daar is een zekere Mr. Illidge voor Miss Jill.

LAURA: Laat hem maar binnen alsjeblieft.

ELLEN: Ja Madam. (*ze gaat af*)

JILL: Mams, toe...

LAURA (*naar Jill en kust haar*): En moet je nu eens kijken wat voor grote vieze vlek je op je neus hebt...

JILL: Wat? (*terwijl ze zich naar de spiegel rechts voor haast, glipt haar moeder de tuin in. Ze kijkt geagiteerd in de spiegel*) Niks te zien. (*ziet dat haar moeder verdwenen is*) O!... (*De deur gaat weer open en Ellen komt terug.*)

ELLEN: Mr. Illidge, Miss.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto